

DEN SVENSKA MODELLEN

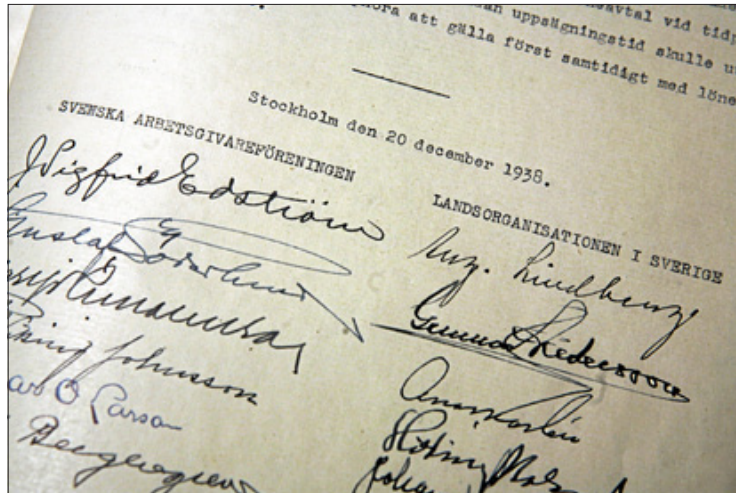
Det är dags att inrätta en välfärdsombudsman

INGEN BORDE VARA förvånad över att regeringen nyligen tillsatte en utredning om vinster i välfärden. Det var ett villkor för att Vänsterpartiet skulle rösta ja till de rödgrönas budget. Dessutom är rapporterna om undermåliga skolor och underbemänskade äldreboenden numera så många att det inte håller att sitta still i båten.

Men bristerna betyder inte att lagstiftning är rätt väg att gå. I värsta fall kommer lagen att bli så fyrkantig att alla tvingas in i samma mall, alternativt så tandlös att den varken gör till eller från. Det är bättre att inspireras av den svenska modellen och hålla politikerna på en arm-längds avstånd.

FÖR SNART 80 år sedan lyckades LO och SAF undvika lagstiftning, när de efter långa förhandlingar undertecknade Saltsjöbadsavtalet. Därmed inleddes en era av samarbetsvilja på arbetsmarknaden, som ingen lag hade kunnat tvinga fram.

Samma anda finns i mediebranschen. I slutet av 1960-talet rådde high chaparral på flera redaktioner. 1969 lednade riksdagen och hotade med att inrätta en statlig nämnd för gransk-

1938 undertecknade LO och SAF Saltsjöbadsavtalet och 1969 inrättades Allmänhetens Pressombudsman. En liknande överenskommelse mellan aktörerna i välfärden skulle sannolikt kunna hindra en lagstiftning.
FOTO: CAROLINE TIBELL/SVD/TT

ning av pressen om inte branschen själv vidtog "betryggande" åtgärder. Resultatet blev att pressorganisationerna manglede fram ett skarpt förslag, som bland annat innehöll inrättandet av Allmänhetens Pressombudsman, PO, och en försäkran om att man menade allvar med självsaneringen.

Det är något för välfärdsföretagen och dess branschorganisationer att ta efter. Varför inte

inrätta Allmänhetens Välfärdsombudsman, VO?

DET ÄR DAGS att parterna inom välfärden inser att de inte kan nöja sig med att enbart ansvara för den egna verksamheten. Avarterna är tillräckligt många för att inte kunna klasas som isolerade problem. Övertrampen måste börja betraktas som gemensamma branschproblem.

Det räcker inte att ha en stam – trädet måste också ha grenar

debatt

FRÅGAN OM höghastighetståg genom södra Sverige är infekterad. I Kronoberg har Sverigeförhandlingen bildat en mur mellan öst och väst. Den västliga falangen förespråkar en dragning genom Ljungby och den östliga falangen förespråkar en dragning med Växjö som huvudort. Argumentationen har två huvudspår; Ljungby har den geografiska fördelen i att det är den mer raka dragningen. Växjö har däremot befolkningsunderlaget, universitetet och arbetsplatserna.

FRÅGAN MAN MÅSTE ställa sig är vilken funktion en höghastighetsbana ska ha. Är det enbart att transportera människor mellan punkt A och B eller är syftet att knyta samman universitet, arbetsmarknader och människor. Handelskammarens fullmäktige har beslutat

sig för att stödja den senare linjen.

MITT UNDER RÅDANDE Almedalsvecka kom Alliansen med ett sista utspel. Sverigebygget. Två nya stambanor för höghastighetståg skulle byggas samt 100 000 bostäder. Nu gick det som det gick för alliansen i valet. Men Sverigebygget blev kvar. Den nya regeringen bytte enbart namn till Sverigeförhandlingen och ändrade regleringsbrevet. Ett mycket tydligare namn för det är just vad det hela går ut på. Förhandling.

Någonstans mellan Jönköping och Malmö ska en ny stambana för höghastighetståg byggas. Vart den ska dras beslutas av förhandlingen. Det går dock inte att komma från att en infrastruktursatsning av den här magnituden behöver ett stort befolkningsunderlag. Egentligen större än det finns i Sverige.

Men man bygger för framtiden och man bygger för att koppla

samma de större städerna i Sverige.

Handelskammaren har under hösten fört en bred diskussion bland de hundra företagledare som tillsammans utgör Handelskammarens fullmäktige. Utöver detta har vi även genomfört en enkät bland fullmäktige och andra beslutsfattare i Sydsverige. Diskussionen landade i att Handelskammaren förordar en östlig dragning eftersom detta medger bäst möjlighet att binda samman arbetsmarknader i Sydsverige och därmed bidra till tillväxt och produktivitet. Konkret förordar Handelskammaren stationslägen i Hässleholm och Växjö.

HANDELSKAMMAREN HAR framfört detta till Infrastrukturminister Anna Johansson och förhandlarna för Sverigeförhandlingen, HG Wessberg och Catharina Håkansson Boman. Investeringar måste även ske i anslutningsförbindelser till de

Precis som vid inrättandet av PO handlar det inte om att misstänkliggöra en hel bransch, utan om att legitimera den och öka allmänhetens förtroende. Ju fler skandaler om konkursdrabbade skolor, brister på äldreboenden och skattepengar i skatteparadis, desto större blir medborgarnas krav på förändring.

Därför bör aktörerna inom välfärden göra som pressen: enas om etiska regler, tillsätta en VO och försäkra regeringen om att de menar allvar med självsaneringen. Då kan statsminister Stefan Löfven (S), som sannolikt gärna låter parterna sköta sig själva, med gott samvete förklara att "betryggande åtgärder är på gång. Som grädde på moset lär stödet för de privata alternativen öka, eftersom välfärdsföretagen visar att de är beredda att ta ett gemensamt ansvar för helheten.

Viktigast för att undvika lagstiftning är dock att välfärdsbranschen, precis som pressen och arbetsmarknadens parter, tar initiativet i frågan och tydliggör att de vill vara en del av lösningen. Matchen om framtidens välfärd är för viktig för att en betydande del av spelarna ska ge sig utan fajt och lämna WO. I stället bör de inrätta en VO.

nya stationerna. Det räcker inte att ha en stam, trädet måste även ha grenar. Man måste till exempel rusta upp kust till kustbanan. Det är av största vikt att stambanan blir så åtkomlig som möjligt för sydöstra Sverige.

Det är viktigt att komma ihåg att hela Sverigeförhandlingen är just en förhandling och i slutändan är det den stad som ger mest tillbaka i form av bostadssatsningar och mervärden som är relevanta för Sverigeförhandlingens målsättningar, som kommer att vinna förhandlingen.

Det är dags för politikerna i Kronoberg att hitta en samsyn i denna fråga. Det är dags att riva muren mellan öst och väst och hitta en gemensam lösning som är bäst för hela länet. Det är inte bara den nya stambanan som är viktigt utan även grenarna på trädet.

Gustaf Lorentz
Analyschef Sydsvenska Industri- och Handelskammaren

citerat

Politik utan trovärdighet

Vi får snart senast den 15 maj se huruvida den feministiska utrikespolitiken bara är tomma ord eller om begreppet faktiskt fylls med innehåll. Regeringen kan nämligen inte med någon som helst trovärdighet behålla den beskrivningen på sin utrikespolitik om den samtidigt väljer att förnya vapenhandelsavtalet med Saudiarabien, ett av de länder i världen som behandlar kvinnor allra sämst. Avslutar regeringen inte avtalet måste ordet feministisk strykas som beskrivning av Sveriges utrikespolitik. Allt annat än ett uppsagt avtal innebär att man sätter svensk vapenexport framför mänskliga rättigheter.

Marcus Bohlin i Sundsvalls Tidning (lib)

Legitimation utan legitimitet

Det finns nämligen inga garantier för att man är bättre lärare bara för att man genomgått lärarutbildning, inte minst eftersom lärarutbildningen höll så låg kvalitet under många år. Det går inte heller att jämföra lärare med läkare, som Jan Björklund ofta gjorde när han argumenterade för nyttan med lärarlegitimationen. En icke-behörig läkare är livsfarlig, medan en icke-behörig lärare ofta kan göra ett bra jobb.

Reidar Carlsson i Norrtelje Tidning (C)

Låg kvalitet på hög utbildning

Högre utbildning är en av våra viktigaste konkurrensfördelar för att skapa välfärd och välfärd. Sverige ska ha en högskola som tar fram forskare och yrkespersoner i världsklass. Studenter som inte kan läsa sänker nivån och bör hållas utanför tills de skaffat sig nödvändiga förkunskaper. Ett gymnasiebetyg verkar tyvärr inte vara värt mycket i sammanhanget. Vad som återstår för högskolorna torde då vara att de själva testar studenterna inför antagning.

Mathias Bred i Smålandsposten (M)

småläningen

Oberoende borgerlig
Föreningsgatan 8 B
341 30 Ljungby
Tel 0372-692 00
www.smalanningen.se
Utebliven tidning: 0372-692 75
måndag-fredag 06.00-17.00
lördagar 07.00-12.00
För abonnenter i Älmhults kommun:
Tel 0771-87 30 39
måndag-fredag 06.00-16.00
e-post: utebliventidning@smalanningen.se
Digitaltidningen: 036-30 40 40
digitaltidningen@smalanningen.se

Prenumerationsärenden: 0372-692 75
e-post: kundcenter@smalanningen.se
Prenumerationspriser från 1/1 2015
Helår: 2 196,-, 6 mån 1 237,-, 3 mån 711,-,
månadskonto 183,-, företagsabonnemang
2 913,-, inkl 6% moms.
Redaktion:
Nyhetsredaktör dag: Anna H Lilliequist
0372-692 22
Nyhetsredaktör kväll: Johan Carlsson
0372-692 30
redax@smalanningen.se
Sportredaktör: Linda Weinstock 0372-692 17
sporten@smalanningen.se

Ledar/debattredaktör: Sven-Inge Idofsson
0372-69 214
Helger och kvällar: 070-428 68 01
Fax: 0372-800 22
Markaryd: 0433-52 75 03
markaryd@smalanningen.se
Älmhult: 0476-63 66 49
almhult@smalanningen.se
Redaktionschef och stf ansvarig utgivare:
Inger Abram Ohlsson
inger.abram.ohlsson@smalanningen.se
Annonsavdelning:
Försäljningschef: Jan Hagfoss 0372-692 43
jan.hagfoss@smalanningen.se

Ljungby: 0372-692 82
Markaryd: 0433-52 75 04
Älmhult: 0476-63 66 45
e-post: annons@smalanningen.se
Fax: 0372-84747
Famili/privat-, förenings- och kyrkoannonser: Tel: 0372-692 81
e-post: privatannons@smalanningen.se
Brev: Privatannons SML, 551 80 Jönköping
Vd: Christina Björklund
christina.bjorklund@hallpressen.se
Ansvarig utgivare: Mats Ottosson
mats.ottosson@hallpressen.se

Facebook:
www.facebook.com/smalanningen

Tryckeri: Herenco Press, Jönköping.

Eftertryck förbjudes:

För insänt, icke beställt material ansvaras ej. All tet lagras/publiceras elektroniskt. Förbehåll mot detta accepteras inte. Småläningen förfogar över inskickade bilder och förbehåller sig rätten att kostnadsfritt publicera och återanvända dem. Ev skatt på priser i Småläningens tävlingar betalas av vinnarna.